

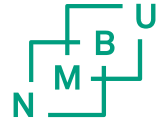
ECN 120

Litt meir om finanspolitikken

Innhold

- finanspolitikken og offentlig sparing
- Keynes og påfølgende “problem”

Finanspolitikken og off. sparing

- Offentlig sparing

- $S_{off} = T - G$

- ◆ $S_{off} > 0 \rightarrow$ restriktiv/kontraktiv finanspolitikk

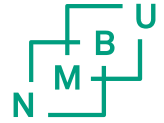
- ◆ $S_{off} < 0 \rightarrow$ ekspansiv finanspolitikk

- Hovedidé: Gjennom skattepolitikk (T) eller offentlig forbruk (G) endre samla ettersp. $\rightarrow$ $BNP \uparrow \rightarrow EMP \uparrow =$ redusert lågkonjunktur

- Utfordring: når lågkonjunktur over – auke skattene/reduere off. forbruk ??

... finanspolitikken (2)

- Ekspansiv fin pol - to innganger
  - $T \downarrow \rightarrow$ kjøpekraft (y^d) $\uparrow \rightarrow C \uparrow \rightarrow AD \uparrow$
  - $G \uparrow \rightarrow AD. \uparrow$
  - Finanspolitikken $\leftarrow$ statsbudsjett / rev.nasj.bud.
 $\rightarrow$ tregere justering enn pengepolitikken

- Motivasjon til Keynes
  - 30-tallet great depression – rikelig med kapital (låge renter) men lite investering (= etterspørselssvikt) = **likviditetsfella**
  - $\rightarrow$ heve etterspørsel gjennom off. forbruk G

... finanspolitikken (3)

- Skattelette $T \downarrow$
  - Forbrukerne har pessimistiske forventninger → forbrukerne sparer meir → redusert effekt
  - Sparing $\uparrow$ → renta $\downarrow$, men låg samla etterspørs = likviditetsfella til Keynes

- Fungerer det?

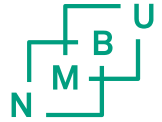
FOR

- FDR – New Deal
- Marshallplanen
- Finanskrisa

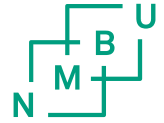
MOT

- Stagflasjon 70-tallet
- Gjeldssituasjonen
- SørEU-sonen

Keynes og påfølgende “problem”

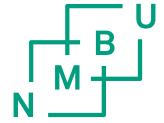

- Forutsetninger Keynes mod. å fungere
  - Bedriftene ser på prisene som faste på kort sikt
  - Planlagt samla utgifter = faktiske samla utgifter
- Problem 1: Rasjonelle forventninger
  - bedriftene forstår at høgere priser/aktivitet
← G = “kunstig stimulans”
  - ... MOT: bedriftene ønsker å tjene penger →
aktiviteten $\uparrow$ (men ikke så mye som forventa?)

... Keynes ++

- Problem 2: Rikardiansk ekvivalens
  - $S_{off} = T - G < 0 =$ budsjettunderskutt $\rightarrow E(p) \downarrow$
  - Barro-Ricardo teoremet: forbrukerne klare over budsjettunderskuddet og forventer framtidig skatteauke $\rightarrow$ samla etterspørsel går mindre opp
- Rikardiansk ekvivalens sentralt mot fin.pol – men kontroversielt
  - Krever “super-rasjonelle” forbrukere
  - Lite empirisk grunnlag

Finanspolitikken (oppsum)

- Mål: auke samla etterspørsel når denne er for låg til å gi “full sysselsetting”
- Finanspolitikk: $S_{off} = T - G$
  - $T \downarrow$: tvilsom effekt ← likviditetsfella
  - $G \uparrow$: ikke offer for likviditetsfella, men bygger på sterke forutsetninger
  - Tregere respons enn pengepol (budsjettbeh.)
- Vanskelig å justere ned G når krise over?
  - Nødvendigvis ikke – tidsavgrensa prosjekt